

Sygn. akt IV CSK 431/20

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku A. S.
przy uczestnictwie W. P. i M. S.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 maja 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
W. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestniczki W. P. na rzecz wnioskodawcy A.S.
kwotę 450,- (czterysta pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W.P. - uczestniczka postępowania z wniosku A.S. o stwierdzenie zasiedzenia wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 18 marca 2020 r., oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 29 listopada 2019 r., którym stwierdzono, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania M. S. nabyli na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej własność nieruchomości położonej w R. (gmina R.) opisaną w sentencji.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., podnosząc, że oczywista zasadność skargi wynika z błędnego - w ocenie skarżącej - przyjęcia przez Sąd odwoławczy, że niewniesienie przez C. S. środka zaskarżenia przeciwko aktowi własności ziemi, którego mocą W. S. został właścicielem działki nie było tożsame z utratą posiadania spornego gruntu oraz z faktu, że w toku postępowania przed sądami obu instancji wnioskodawca nie podjął inicjatywy dowodowej prowadzącej do wykazania, że jego poprzednik prawny C. S. samoistnie posiadał sporny grunt.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Przy tym przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć

odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Przedstawienie tej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania nie odpowiada powyższym wymaganiom, bowiem skarżąca nie wskazuje konkretnych przepisów prawa, które - w jej ocenie - zostały naruszone przez Sąd odwoławczy, ani nie prezentuje swego toku rozumowania, wedle którego naruszenia te miałyby doprowadzić do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Zamiast tego skarżąca podejmuje polemikę z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez sądy *meriti* i opisuje własne stanowisko w tym zakresie. Podjęcie polemiki z ustaleniami sądów powszechnych jest zaś na etapie skargi kasacyjnej niedopuszczalne na mocy art. 398³ § 3 k.p.c.

Odnosząc się zaś do zarzutów dotyczących ciężaru dowodu posiadania samoistnego, należy wskazać, że z uzasadnienia postanowienia Sądu drugiej instancji wynika, że w celu wykazania posiadania gruntu przez poprzednika prawnego wnioskodawcy zostało przeprowadzone szczegółowe postępowanie dowodowe z wykorzystaniem m.in. dowodów z dokumentów oraz osobowych środków dowodowych, co przeczy twierdzeniom skarżącej. Oprócz tego, zgodnie z art. 339 k.c. samoistny charakter posiadania stanowi domniemanie prawne, zatem ciężar jego obalenia spoczywa na osobie wywodzącej skutki prawne z faktu, że posiadanie nie miało samoistnego charakteru. Na marginesie jedynie należy stwierdzić, że zgodnie z ustaleniami faktycznymi opisanymi w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, w sprawie nie zastosowano domniemania z art. 339 k.c., lecz oparto się na wykazanych okolicznościach przesądzających o samoistnym charakterze posiadania, tj. rozporządzaniu nieruchomością wedle własnej woli posiadacza.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zaś na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt i § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 2.

jw